

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . . 40 L — b.
 V. gyed évre 20 L — b.
 Egy hóra . . . 7 L — b.
 Nyilttér sora 6 L — b.
 Fírd. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
 hetenként kétszer:
 csütörtökön és
 va árnappal reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Soseana Gen. Averescu-ut 4.

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Saculor.
 Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Kereskedők sérelme.

A kereskedelemnek, legyen az bármelyik ország, — a fő mozgató ereje: a szive! . . .

A kínálat és kereslet célszerű kiegyenlítése a jó kereskedelem . . .

Ezen alapszik a világbéke és ezért volt a világháború! . . .

Milyen két nagy ellentét!

Ma már mindenki tudja, csak a békebizottságok keresik most is: ki a bűnös? Hogy a világháború is a kínálat és kereslet célszerűtlen kiegyenlítéséből származott. Egyes államok nem akarták engedni, hogy az ő gyarlóbb készítményeiket más, jobb áruval egy másik állam legyűrje, mert ebből gyarak, esetleg országipari összeomlások származhattak volna.

Ráütöttek a kardjukra s bajrá! Gyllkoljuk egymást! Aki bírja, marja! . . .

Aztán mindenik fél: megette a békát.. s most európai összeomlástól félnek! . . .

Románia van a legkellemesebb helyzetben, mert a világon neki vannak a legjobb politikusai, akik minden körülmények között, megtalálták majdnem a helyes középutat . . . Természetesen nem minden esetben! . . .

De látjuk azt, hogy sikerült egy olyan szép, nagy államot összehozniok, ahol tejbe, vajba fürödhethik mindenki. Van aranya, ezüstje, vas, szén, só, fa, gyógyforrás, minden el és el nem képzelhető gyár. Gabona, tengerpart, hajózható nagy folyó és hatalmas államok párfogói, akik annyi hitelt nyújtanak neki, mint amennyit akar . . . Van hadserege. Lelkes pap-sága, tanítósa. És ami a legfőbb, lehetne hatalmas kereskedelme, mert az előbb elsoroltakból magától következik ez!

S mit látunk?

Románia erdélyi részében, ahol évszázadok óta hatalmas kereskedelem volt, — a hatalmas alatt értve a szolid, komoly, alapos kereskedelmet — ma: mindenki által piszkálható, meggyanusítható, préselhető valami lett.

Nem tudni, mikor jön a boltjába valaki, hogy az adózást jól teljesíti-e, vagy rosszul és kinek mit kell fizessen, ha sátras vásárba megy, hogy árulni engedjék? stb., stb. . . .

A kereskedő világ erdélyi lapja, a „Közgazdaság” is írja, hogy egész Erdély kereskedői Kolozsvárt panaszra mentek, hogy ezeknek a zaklatásoknak legyen valamikép vége. Tudják, hogy a miniszteriumban a legjobb szándék meg van az iránt, hogy a kereskedelmet magasabb szempontból bírálják és abban biznak, hogy valamelyes szerencsés formát fog-

nak kapni, melylyel a kereskedelem zavartalan forgalmát elősegítsék.;

Valószínűleg utasítást fognak kapni a vidéken tulbuzgolkodó tisztviselők, hogy nem szabad a §-t oly szigorúan alkalmazni, mert például a Regátban elmehet

akárki, adhat, vehet, de forgalmi adót nem fizet, mert ott nem szeretik a mindenáron való érvényesülést, ott azt tartják, ami a kereskedő világ régi jelszava: Élni és élni hagyni! . . .

Molnár Kálmán.

Lausannében tanácskoznak . . .

Európa kritikus órái. — A Balkán-háború új lehetősége. — A bulgár csendélet. — Közzétették a román-bulgár meg egyezés szövegét.

Európa kritikus óráit éli . . . nem lehet tudni, mit hoznak a következő órák? És míg mindenütt zavargások és feneketlen gyűlölködések testvérharca rombol és az elvakult, buta, szivtelen esztelen politika diadalmasan és hájasodva pöffeszkedik pünkösdi királyságának trónján, — az emberek milliói lélekzetvisszafojtva, rémülettel figyelik az agonizáló küzdelmeit. Lausannében pedig tanácskoznak . . . A tárgyaló felek között akadt olyan optimista is, aki a várva-várt igazi béke hajnalhasadását már karácsonyra jósolja. A jelek pedig azt mutatják, hogy ez a tanácskozás meddő lesz, mint volt a többi . . .

A lengyel kormány beható tanácskozáskor folytatott a francia kormányval a lausannei konferencia eshetőségei felől. Lengyelországra a konferencia eredménytelensége súlyosan viszhathatna.

Abban az esetben, ha törésre kerülne a sor és a román hadsereg Törökország elleni operációra határozná el magát, Oroszország és Románia között csaknem elkerülhetetlen lesz a konfliktus. Ebben az esetben Lengyelország a román-lengyel szövetségi szerződés értelmében,

a szerződés szellemében kénytelen lenne beavatkozni.

Bulgáriában óriási az izgalom a volt miniszterium letartóztatott tagjai miatt, akiket a jelenlegi kormány halálra akar ítélteni. A képviselők a halálraítélés érdekében a vidéket járják és röpcédulákat osztogatnak. A kommunista, szociálista és függetlenségi képviselők mindent megtesznek az agitáció ellen.

Belgrádi lapok nyilvánosságra hozzák annak a szerződésnek szövegét, amely Stambulinszky bolgár miniszterelnök bukaresti látogatása alkalmával létesült. Az egyezmény pontjai:

1. Bulgária egy orosz-román háború esetén jóakaratu semlegességet tanusít.
2. Bulgária végleg lemond Macedóniáról és annak visszaszerzésére irányuló minden mozgalmat elfojt.
3. Ezzel szemben Románia, Jugoszlávia és Görögország átengedik Bulgáriának Dedoagacs kikötőt és fölveszik a kis-antantba.

Magyar aranykönyv.

— E rovatban azok neveit fogjuk beiktatni megörökítésül, kik megértve az idők szavát és nemes áldozatkészségükkel hozzájárulnak a felekezeti magyar iskolák fenntartásához. Egyben felkérjük a falvak ref. s kath. iskoláinak vezetőit, hogy minden egyes adományról, legyen ez az adakozás természetbeni vagy pénzösszeg, sziveskedjenek szerkesztőségünket értesíteni, hogy e rovatban ott álljon az adakozók nevei, mint a magyar fajszertet nemetője, a magyar áldozatkészség örök dokumentuma. —

A felekezeti iskolák fenntartásához adományokkal hozzájárultak:

A karatnavoláli ref. egyháznak iskolai célokra Benkő Ernő kézdivásárhelyi ref. egyházi főgondnok 50 leut, ifj. Bodó Albert karatnai földbirtokos egy szekér fát, Fésüs András karatnai molnár 100 leut adományoztak.

Legyen áldott a nevük s áldozatkészségük örök példaadás az eljövendők okulására.

HIREK

Szombat, november. 25.

Nálunk az a szokás,

összejönnek egy egy korcsmában az emberek, beszélgetésre, flekkenre, névnapra, születésnapra, vagy valakit eltorolni, vagy valamit megünnepelni és ha kifogyott minden jóra való téma, elfogyott a tényerről az ennivaló, akkor jön a nemesebb falat: ki tudja egymást, a távollévőt, aki nem tudja magát védelmezni, rágni,

szapulni, becsületének Achilles sarkán megsebezni. Ezen ne is csodálkozzál egészségesebb szellemű, agybántalmaktól mentes embertársam! Ez nálunk így szokás. Ez a kis város atmoszférájának a nyavalyája. Voltam én is sokszor ilyen társaságban. Mieltem a részeg, több vizet töltöttem a borba és szemzőglébe vizsgáldtam, hogy mikor szabadul ki az emberből az állat. Borospohár között ismertem meg teljes valójában embertársamat jellemében, gondolkodásban, pongyoliaságában. És ekkor riadtam vissza igazán az Embertől, kinek piszkosabb volt a szája, mint a cédá nő szibvásáros erkölce, vadabb, mint az erdő vadja, melyben többször nyilvánul meg emberies ösztön, mint az emberben emberies érzés. Boros asztaloknál tudsz csak igazán, felebarátom uram, ragyogni. Ekkor a nő, a te nő, a mások nője, portörő rongy a kezében, melyhez hozzátörölheted lelked hitványságának embertársaidhoz ragadó agyagos sarát. A nő, akit te lábbal tiprasz, akit hitvány rágalmaddal odataszítasz a társadalom moloch szájába, sokszor az a nő, akitől azt sem érdemled meg, hogy lehajoljon hozzád, a te belpoklos lelkedhez. Boros asztalnál ülő, semmit mérlegre nem tevő, felebarátom uram, nem érzed, hogy mennyire lesüllyedtél?!
 En.

— Katalin. A mai nap a katolikus egyház egyik szentjének, Szent Katalinnak a napja. Ki volt Katalin, mik voltak az erényei, erről igen szép eszmefuttatást találtunk László József ny. esperes „Székely katolikus hitshonok” című könyvében, amikor a keresztény nő öltözetéről

és szépségéről elmélkedik. Katalint a három erénye: az alázatosság, szemérem és vallásosság emeli a szentek sorába. „Ezek az erények teszik a „szépeket” igazán szépekké és érdemesekké Isten és emberek előtt egyaránt. A nehéz selymruhák, aranygyűrűk, drágagyöngyök, nyakláncok, fülfüggők, tollas kalapok, az idegen hajak, mindenkire mosolygó arcuk és nevető szemeik a hiuság rongyfoszlányai és a csáb pókjai, melyek előbb-utóbb a szegény és gyalázat háláját szövik számukra.” Szt. Katalin a katolikus nők igazi példányképe, akinek nevét imába foglalják a templomok tömjénfüstös zugában a tisztultabb világ eljöveteleért esedezők. Katalin napjához fűződnek a szezonnyitó Katalin-bálok, mely évtizedek óta a kereskedők szokásos mulatsága városunkban.

— **Halálozás.** Özv. Szöcs Dávidné szül. Nagy Róza 74 éves korában meghalt városunkban. Vasárnap délután temetik.

— **Szabad a gyülekezés.** Az erdélyi állambiztonsági vezérfelügyelőségtől rendelet jelent meg, mely szerint az összejövetelek ezentúl az Erdélyben érvényes gyülekezési jog értelmében szabadok. Tehát a jövőben nem kell a gyűlések tartásához a sziguranctól engedélyt kérni, csupán a rendőrhatalomhoz kell tudomásul vétel, de nem engedély-kérés végett bejelenteni a gyűlést. A szakszervezetek, szindikátusok, kultúregyesületek vezetőségi üléseit egyáltalán be sem kell jelenteni. Engedély-kérendő azonban városokon a rendőrségtől, falvakban pedig az alsófokú rendőrhatalomtól (szolgabírói hivatal) a politikai tárgysorozatu naggyűlésekre, melyet köteles a rendőrhatalom engedélyezni; az ilyen gyűlésekről a sziguranctól is értesíteni kell.

— **A Flekken 3-ik száma** ma, szombaton reggel jelent meg, ezuttal is sok élvezetet szereztve olvasóinak. A lap erősödését bizonyítja az az örömdetes körülmény, hogy a jövő számtól kezdve illusztrálva jelenik meg. A Flekkenre előfizetni is lehet. Negyedévre 25 leu.

— **Mézeli virágmagvak kiosztása.** A méhészek figyelmét felhívjuk, hogy az Erdélyrészi Méhész Egyesület az idén is oszt ki ingyen mézeli virágmagvakat. Azok a méhészek, akik reflektálnak erre, csomagolási és postaköltség címen küldjenek be 3 leut az egyesület titkári hivatala címére (Kolozsvár, Attila-utca 10.), mely esetben a magvak azonnal postára adhatók.

— **Elsülyedtek a Husvét-szigetek is.** Az újabb táviratok megerősítik a Mystery és Husvét-szigetek elsülyedését hírt. A szigetek teljesen eltűntek. A Husvét-szigeteken 300 lakos volt. A földrengés áldozatainak száma több ezerre növekedett.

— **A „Székely Katolikus Hítszónok”-ot,** László József ny. esperes egyházi beszédeit tartalmazó könyvet ajánljuk katolikusaink figyelmébe. A mintegy 500 oldal terjedelmű könyv ára 15 leu. Beszerezhető a szerzőnél.

Hétféle adó lesz Romániában.

A pénzügyi reformról szivárogtak ki a pénzügyi hatóságok révén adatok. Az új adózási törvény 1923. április 1-én lépne életbe s az adózási rendszer alapját hétféle adó alkotná, amelyek a régi egyenes adók mintájára, mint elemi adók szerepelnének az államháztartásban. Az új egyenes adók a következők volnának: 1. Mezőgazdasági birtokok jövedelmi adója. 2. Beépített ingatlanok adója. 3. Ingó értékek utáni adó. 4. Kereskedelmi és ipari jövedelmek adója. 5. Fix fizetések adója. 6. A többi adó-nemmel meg nem adózottatott hivatás és foglalkozások utáni jövedelem adója. 7. Progresszív adó az összjövedelem után.

Az első hat adót azok lesznek kötelesek fizetni, akiknél a jelzett jövedelmek befolyának, legyenek azok akár fizikai, akár jogi személyek, nemzetiségre, lakóhelyre tekintet nélkül.

A 7. kategóriába esnek: 1. Román állampolgárok vagy olyanok, akik Romániában évente 6 hónapnál tovább tartózkodnak; román állampolgárok az esetben is, ha más országban laknak, még pedig azon jövedelmek után, amelyet az országból, vagy a külföldről élveznek. A külföldön lakók, ha ott is hasonló adót fizetnek, kérhetik, hogy a külföldi és a román összesített adó közti különbözetet fizessék. 2. Idegen alattvalók, akiknek sem lakóhelyük, sem szokott tartózkodási helyük nincs Romániában, csak

azon jövedelmek után fizetnek adót, amelyet Romániában élveznek.

Az egyenes adókon kívül pótdadót vehetnek ki a törvényhatóságok, községek, kereskedelmi kamarák, a törvényben megállapított arányban. 1923. áprilistól a régi adórendeletek, amelyek ezen adókra vonatkoztak, megszűnnek.

Erdélyben a következő adókat törlik el: föld, ház, kereseti adó valamennyi osztályát, jövedelmi, vagyonadót, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok nyereség adóját, hadinyereség adót s ezeknek százalékos pótdadót, kivéve a hadmentességi és betegápolási pótdadót. Az új javaslat minden erdélyi különadót megszüntet s az új hét adó nem alakjában egységesen oldja meg a romániai adózási rendszert. Ezzel Erdély nagyobb megterhelése is megszűnik. Eltűnnek az összes céduláris adók, tehát a Titulescu-féle F. és G. adók is. A megszüntetett adók 1921. augusztus 1-től kezdve szűnnek meg s valószínű, hogy ezek helyébe az új adókat is visszamenőleg helyettesítik.

Városi mozi.

(A mozi iroda közlése.) November hó 29. és 30-án, szerdán és csütörtökön este 1/2 9 órakor kerül bemutatásra *Mulat a sdtán*, romantikus filmjáték 5 felvonásban. Borbála Durand grófné tejtetvére szereti Szebaldust, a zseniális városi muzsikust. A művész is szereti Borbálát, de szerelmét nem meri neki megvallani. Egy nagy estélyen azonban, a melyben egy bűvész megveszi Szebaldus árnyékát, megvallják szerelmüket. Mivel azonban a művész árnyéka játék közben nem látszik a falon, csak a hegedűje: e körülményben ördögimboraságot látnak, a művészt kisöprüzik a városból, Borbála pedig betegen egy kolostorba vonul. Ez előtt vezet el a bűzös művész utja, találkozik Borbálával, együtt folytatják az utat, a bűvésztől visszavásárolják Szebaldus árnyékát: a szerelem győz az ördög felett s így a szerelem csak egymáséi lesznek. A főszerepet maga az író, Wegener Pál játsza. Ezen elsőrangú filmjátékra felhívjuk a közönség figyelmét. — Helyárak a pénzügyigazgatóság által meghatározott 32%-os adóval páholly 50 leu, I. hely 12 leu, II. hely 8 leu, III. hely 5 leu, gyermekjegy 4 leu, karzat 5 leu.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen, jó édesanyám halála alkalmával őszinte részvéttelkel felkeresni és végtiszességtelén megjelenni szívesek voltak, ez-
uton is halás köszönetet mondok.

L. Gyárfás Károly.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Szám: 192/1922. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi járásbírósnak G. 3233/922. sz. a. végzés szerint dr. Molnár Dénes kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Longhy Róbert kézdivásárhelyi lakos felperesnek kézdiszentléleki lakos alperes ellen 200 leu s jár. iránti perében lefoglaltatott 10 zsák tiszta árpa. Erre való tekintettel az árverésre határidőül 1922. évi december 14. napjának d. u. 2 órája tüzetik ki és a venni szándékozók készpénzfizetés mellett a lefoglalt ingóságok becsáron alul is a helyszínén el fognak árverésen adni.

Kézdivásárhely, 1922. nov. 24.

Mánya Ágoston,
bir. végrehajtó.

Egy jó családból való, 4 középiskolát végzett fiú **tanulónak felvesz**
Politzer Lajos, divatáru kereskedő.

Bizonytalan időig itt tartózkodok, amit azzal hozok a n. é. közönség tudomására, hogy elvállalok

cserép-kályha

felrakásokat, javításokat és tisztításokat. Munkámért felelősséget vállalok. — Ragadj meg az alkalmat! Lakásom: Csernátoni-ut (Török Bálintné-féle udvarban) Szöcs Emil Pál szobafestő-segédnél.

László Antal, kályhás.

— Egy elég jókarban levő rövid —

ZONGORA ELADÓ.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Január 13-án Pásztortűz-est.

Kovács Pál cipész november 26-ikán, vasárnap délután 3 órakor o lakóházát magánárverésen eladja. o

Két jó családból való fiú tanulónak azonnal felvétetik
BENE JÓZSEF fűszerkereskedésében. ::

Nov. 12-ről elhalasztott házárverést **vasárnap, nov. 26-án** délután 3 órakor lakásomon tartom meg. Eladásra kerül az I. ker., 16. udvaron levő **lakóház**, műhelyház és kis kert. kőből épült **lakóház**, Felvilágosítást ad: DR. TÖRÖK ANDOR.

UJDONSÁGOK érkeztek!

Ékszerekben, disztárgyakban és órákban nagy választék. Legolcsóbb versenyárak!
S. KLEIN ZS. ékszerész, Fő tér 33.

Inasgyerekeket felvesz

CSIHÁ és RAKOSI
műmalombérlete.

Hazatérve a katonaságtól, újból megkezdem

szobafestő és mázolás

mesterségemet, amire felhívom a helyi és vidéki n. é. közönséget.

Jutányos árak és pontos, csinos munka.

Szíves pártfogást kér:

SZÖCS GYULA, szobafestő

Kézdivásárhely, Szala-utca 4. szám.

Egy jó szakácsnét keres

a kiadóhivatalban megtudható cím magános urhoz azonnali belépésre. Fizetés megegyezés szerint.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nálam mindenféle friss

hentes-áru

kapható mindennap. Szíves pártfogást kér:

Karácsony Gergely,
hentes.

Bethlen-utca 57. udvartér 6. szám.

(Kozma szabóval szemben.)

Privát disznóvágásra és téli szalámi készítésre házhoz is elmegyek.

Karácsonyi kiárusítás!!

BENOVITS MÓR
versenyáruházában.

Értesitem a t. vevő közönséget, hogy újabb nagymennyiségű áru érkezett. Mindennemű velour kabátkelme, gyapjuszövetek, barched, carton, női fehérműmek, schaal kendők, női és férfi harisnyák, valamint rövidáruk, stb., stb. itt fel nem sorolt cikkek, rövidáruk mélyen leszállított árban lesznek kiárusítva.

1 m. 140 cm. széles szövet	60	L tól
1 „ Barchend	30	„
1 „ Ingsephier	32	„
1 » Schifon	24	„
1 pár férfi harisnya . .	12	„
1 „ női harisnya . . .	15	„
1 drb. női ing	100	„
1 „ schaal kendő . .	125	„
1 „ Barchend kendő . .	45	L.
1 „ 4 réti dupla gallér	15	„

Kérem a kirakatban levő árakat és cégemet figyelni.

BENOVITS MÓR
versenyáruhaza.